

**BOMENWANDELING
EVEN DOORBOMEN
IN HET KASTEELPARK VILAIN XIII**

EVEN DOORBOMEN

In dit deel van de brochure wordt een selectie van 27 merkwaardige boomsoorten in het park Vilain XIII onder de loep genomen. Dit toont de monumentale rijkdom van dit park.

Veel wandelplezier!

BOMENWANDELING

De bomenwandeling kan je starten op het dorpsplein of bij het startpunt aan het kasteel (parking). Volg de groene route. De wandelafstand is 3,7 km als je start op het dorpsplein of 3 km bij vertrek aan het kasteel.

- De merkwaardige bomen zijn in oplopende volgorde genummerd, vertrekkende aan de parking van het kasteel.
- Sommige nummers kom je tweemaal tegen. Het betreft opmerkelijke bomen van dezelfde soort die op meerdere plaatsen in het park groeien of in groep staan
- De bomen in de weilanden kun je van dichtbij bekijken mits je:
 - de weide betreedt via het draaimolentje;
 - niet nodeloos het gras plat trapt;
 - het vee niet opjaagt.

Ongewoon zeldzaam

Dit relatief intacte park, dat zich uitstrekt tussen het kasteel en de Maas, heeft sterke troeven en een lange geschiedenis. Nu zien we hier een Engels landschapspark uit de eerste helft van de 19de eeuw.

Burggraaf Charles Vilain XIII kwam in 1822 in het bezit van het kasteel. Tussen 1834 en 1878 legde hij het park aan in Engelse landschapsstijl. Met zijn vergezichten tot 800 meter behoort dit park tot de indrukwekkendste parklandschappen van Limburg. Hier gaan op magistrale wijze de uitdijende parkaanleg en uitgestrekte akker- en weilanden samen. Toch verdient het park vooral zijn sporen met de ongewoon zeldzame bomencollectie. Vermoedelijk bracht de burggraaf veel van deze soorten mee van zijn buitenlandse reizen als ambassadeur en minister van Buitenlandse zaken van de jonge Belgische Staat. Dit is één van de weinige parken in Vlaanderen waar bijvoorbeeld de zomerlinde met

IN HET KASTEELPARK VILAIN XIII

het druivenblad of de moseik voorkomen. Tal van andere soorten die je in het park aantreft zijn uiterst zeldzaam in België.

Vilain XIII had een speciale voorliefde voor de eik. Het gevolg was dat hier, tot diep in de 20ste eeuw, de meest omvangrijke eikenverzameling van België groeide. Er stonden mooie moeraseiken, Amerikaanse eiken, treureiken, piramidiaal groeiende eiken, ... Veel van deze bomen hebben de laatste decennia het loodje gelegd. Enkele stormen (o.a. voorjaar '91) en gebrek aan een toekomstgericht parkbeheer hebben daarvoor gezorgd. Niettemin overleven hier tot op vandaag, voor België unieke of zeer zeldzame bomen. Dat is een belangrijke reden waarom dit park sinds 1991 is beschermd als landschap.

Ook vroeger was er landbouw aanwezig in het Engelse landschapspark maar op veel minder intensieve schaal. Die landbouw had natuur - in de vorm van bloemrijke weilanden en kruidenrijke akkers - als toevallig nevenproduct. Ook nu zijn grote delen van het park als landbouwgrond in gebruik. Verwacht je bijgevolg niet aan strakke afgelijnde gazons met oude bomen. De gazoncultuur is pas ontstaan na de tweede Wereldoorlog.

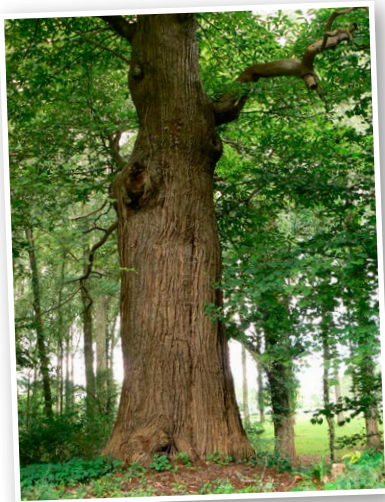

Vooraf!

Mensen scheppen graag orde in hun omgeving. Sinds eeuwen worden planten en bomen ingedeeld in klassen, orden, families, geslachten, soorten, ... In deze brochure houden we het simpel. We beperken ons tot het geslacht, de soort en de cultuurvariëteit. Hoewel niet altijd vanzelfsprekend gebruiken we bij iedere boom de Nederlandse naam als titel.

5 Tamme kastanje - *Castanea sativa*

Deze tamme kastanje is een prachtexemplaar. Zonder meer een plaats in de Belgische top tien!

Een zonneklopper

De tamme kastanje is de boom van Zuid-Europa. Hij houdt van warmte. In Zuid-Frankrijk zijn de dakgebinten eeuwenlang vervaardigd uit hout van deze boomsoort. Net zoals eikenhout, is het hout afkomstig van deze boom zeer duurzaam! De soort heeft bij ons echter veel van zijn populariteit verloren en wordt jammer genoeg weinig aangeplant. Zijn Nederlandse naam doet denken aan de paardenkastanje. Botanisch hebben beide bomen echter niets met elkaar gemeen. De tamme kastanje en de eik zijn nauw verwant. Deze kastanje behoort tot de grote eikenfamilie. Niet verwonderlijk dat veel eikensoorten bladeren hebben die lijken op het blad van de tamme kastanje!

8 Zomereik - *Quercus robur*

Zomereik is in onze contreien een gewone verschijning. Het is de koning van de West-Europese bossen. Prachtige zomereiken (*Quercus robur*) treffen we op meerdere plaatsen in het park nog aan. Dit is echter het meest indrukwekkende exemplaar.

Napjesdragers

De eiken (*Quercus*) vormen een zeer uitgebreid geslacht met meer dan 800 soorten, verspreid over de aardbol. De soorten die ons het meest vertrouwd zijn, hebben gelobde bladeren. De meeste soorten hebben echter een groenblijvend laurierblad. Een aantal doen het zelfs met een stekelig blad en worden moeilijk als 'eik' herkend. Pas als de vruchten verschijnen, laat de boom zijn ware aard zien. Alle eiken over de hele wereld hebben immers eikels en napjes. De eikenfamilie wordt wel eens de familie van de napjesdragers genoemd.

13

Zomerlinde of grootbladige linde - *Tilia platyphyllos*

Van nature komt deze linde vooral voor in Centraal- en Zuid-Europa.

De dreef gaat— bij de voormalige achteringang van het kasteel — over in een cirkelvormige aanplanting van zomerlinden. Dit was mogelijk bedoeld om paardenspannen en karren toe te laten zich makkelijker te draaien. In de loop van de twintigste eeuw werd hier regelmatig de kiosk opgezet voor een concert van de fanfare.

De cirkel van lindes aan de ingang van het kasteel

14

Winterlinde of kleinbladige linde - *Tilia cordata*

De enige echte lindethee is afkomstig van de zoet geurende bloesems van deze bomen. Ook bijen zijn er dol op. Het hout van de linde is zacht en werd veel gebruikt voor het maken van werktuigen. Zo waren houten tandwielen in het binnenwerk van molens niet zelden uit lindehout gemaakt.

De kleinbladige linde of winterlinde (*Tilia cordata*) was de enige linde die in onze meer noordelijk gelegen streken in de natuur voorkwam. Deze knoestige oude "kapelletjesboom", is nagenoeg volledig uit ons landschap verdwenen.

15

Kastanjebladige eik - *Quercus castaneifolia*

In het kader van de recente verjongingsaanplantingen in het park is er gekozen om deze soort opnieuw aan te planten. Niet te verwarren met de tamme kastanje!

16

Magnolia - *Magnolia X soulangeana* 'Rustica rubra'

Dendrologen hebben sterke aanwijzingen dat een zekere heer Vanhoutte, die omstreeks 1820 actief was aan de tuinbouwschool van Gentbrugge, deze zeldzame cultuurvariëteit 'Rustica Rubra' heeft gecreëerd. Het is het grootste exemplaar van België en omdat deze variant van Belgische origine is, betreft het hier vermoedelijk één van de oudste exemplaren ter wereld. De andere grote magnolia's in het park Vilain XIII behoren tot de wijd verspreide groep 'Alexandrina'. Bij de verjonging van het park in 2003 werd het magnolia assortiment opnieuw verrijkt met soorten die circa 180 jaar geleden hier ook al werden aangeplant.

Walking with dinosaurs

De augurkenboom, tulpenboom, valse tulpenboom, beverboom, komkommernagolia, ...: het zijn allemaal namen die naar harte-lust gebruikt worden voor de diverse soorten uit dit bomengeslacht. De Magnolia is een interessant en zeer oud geslacht dat 65 miljoen jaar geleden al voorkwam. Zonder twijfel liepen de dinosauriërs rond tussen reuzenvarens, allerlei coniferen, reuzenpaardenstaarten én magnolia's. De grote en opvallende bloemen – eenvoudig en primitief – verwijzen nog steeds naar de prehistorie. De magnolia, onze zogenaamde tulpenboom, is veel meer dan dat naaktbloeiend boompje dat voortuintjes siert. De meeste magnolia-soorten zijn bladhoudend. Vele soorten bloeien in de zomer of worden echte reuzenbomen met een aanzienlijke houtwaarde.

21 Amberboom - *Liquidambar styraciflua*

De Amerikaanse oostkust heeft op gebied van herfstkleuren wel een naam hoog te houden. In korte tijd verkleuren alle bomen en struiken in een rijk kleurenpalet van oranje, rood tot geel. Deze kleurrijke nazomer is een begrip in de Verenigde Staten. De zogenaamde "Indian Summer" brengt duizenden toeristen op de been. Deze amberboom is een typische vertegenwoordiger van die prachtige herstflora. Door een gebrek aan warmte in de zomer en koude heldere nachten in de nazomer vertoont de soort in onze contreien spijtig genoeg niet die rijke kleurschakering in het najaar.

In zijn thuisland toont de amberboom zijn warme herfstkleuren.

Amber, het welriekende hars

Amberbomen behoren tot een klein geslacht van merkwaardige bomen die voorkomen in erg verspreide gebieden. Van nature komen soorten van amberbomen voor in het Oosten van de Verenigde Staten, het eiland Formosa en in het nabije Oosten. Het zijn bomen met mooie herfstkleuren. Enkel de soort uit het oosten van de Verenigde Staten (*Liquidambar styraciflua*) is in onze streken algemeen aangeplant. Hier en daar in een park vind je een prachtig exemplaar. Grote bomen blijven zeldzaam.

23

Westerse netelboom - *Celtis occidentalis*

Hier in het park Vilain XIII zien we een relatief klein boompje. Het feit dat hij hier is aangeplant zegt iets over zijn bijzondere waarde en de collectiewoede van de vroegere bewoners van het kasteel.

Van deze soort vind je hooguit enkele exemplaren in België, vooral in botanische tuinen of arboreta. In een kasteelpark is hij uiterst zeldzaam. Het is een klein wonder dat hij hier de tand des tijd heeft overleefd.

Een hebbing

Van nature bestaan er twee soorten netelboom. Voor Riviera-zonnekloppers is de Provençalse of zuiderse netelboom het best bekend. Het zijn mooie statische bomen met gladde glimmende schors die zo veelvuldig aangewend wordt in warme streken. Echt een pareltje voor het oog, maar meer noordelijk is hij al vlug veel van zijn charme kwijt.

De tweede soort is de westerse netelboom. Deze komt van nature voor ten oosten van de Rocky Mountains (Noord Amerika). Sommige auteurs noemen hem ook 'zwepenboom' en in het Frans is het de 'micocoulier' wat pagodeboom betekent. Het is een boom die duidelijk behoefte heeft aan warmte en daarom in onze streek moeilijker groeit.

24 Venijnboom - *Taxus baccata*

Zoals je kunt merken, is de besloten en lommerrijke omgeving van de oude Taxus-groep in dit park, een geliefkoosde 'leuterplek' voor de plaatselijke jeugd. Taxus kwam in de actualiteit omdat deze boom de stof taxol bevat, een belangrijk medicijn tegen borst- en eierstokkanker.

Taxol wordt ondertussen al chemisch aangemaakt.

Het venijn zit niet altijd in de staart

De venijnboom of *Taxus baccata* is een naaldboom van bij ons. Toch wordt deze inheemse boom nog zelden in zijn natuurlijke toestand aangetroffen. De reden hiervoor is waarschijnlijk zijn zeer trage groei. Hij kan tot 20 m hoog worden. Taxushout is zeldzaam maar zeer duurzaam. Het werd ooit gebruikt voor de aanmaak van allerlei klein materieel en voor het vervaardigen of decoreren van kleine meubels. Ongetwijfeld heeft zijn vermaarde giftigheid ook een invloed gehad op zijn verdwijning als boom.

De giftigheid van deze plant moet enigszins genuanceerd worden. Voor schapen is de plant niet dodelijk. Voor hen lijkt het eerder een soort drug. Paarden kunnen ervan sterven. Dat hangt af van de toestand waarin het plantenmateriaal gegeten wordt. Gedeeltelijk gedroogd haagsnoeisel schijnt giftiger te zijn, omdat het een hogere concentratie aan giftige stof bevat. Een taxushaag naast een weide levert zelden problemen op. Vooral als dieren tekort hebben aan hun gewone voedsel wordt de haag een risicovol alternatief.

26 **Plataan - *Platanus X hispanica***

De plataan die je veelvuldig ziet langs de lanen van onze steden en in parken zoals hier, is een toevallige kruising van de twee soorten 'wilde platanen'. Deze soort (x hispanica) is ontstaan in de 18de eeuw in een Londense botanische tuin. Het is een ideale boom voor een stedelijke omgeving omdat beide ouders zich goed voelen op rotsachtige en voedselarme bodems.

Platanen komen van nature voor aan de oostkust van Amerika (westerse plataan) en in het Middellandse zeegebied (oosterse plataan). Deze 'wilde' soorten gedijen niet goed in ons klimaat. Het zijn snelle groeiers die zich ontwikkelen tot monumentale bomen met een brede kroon. Door zijn afkomst is onze 'stadsplataan' goed verankerd in de bodem en daarom weinig gevoelig voor hevige stormwinden.

Platanen hebben een mooi getekende bast.

27 **Treureik - *Quercus robur 'Pendula'***

Treurwilgen zijn alom bekend. De treureik daarentegen komt zelden voor. Hij is ontstaan als een mutatie of afwijking in de natuur en wordt sindsdien door gespecialiseerde kwekers als cultuurvariëteit verhandeld. Deze treur-eik is de enige in dit park en een van de weinigen in België.

28 **Bastaardeik - *Quercus X rosaceae***

Een curiosum! Een uiterst zeldzame kruising tussen zomereik (*Quercus robur*) en wintereik (*Quercus petraea*)!

Als 'alleenstaande' boom heeft hij in de loop van zijn leven niet met andere bomen hoeven te concurreren voor licht. Dat verklaart zijn korte stam en gedrongen postuur. Hij is wel erg dik in verhouding tot zijn leeftijd van naar schatting 160 à 180 jaar.

29 Zuileik - *Quercus robur* 'Fastigiata'

De zuileik is net als de treureik ontstaan als gevolg van een mutatie, zeg maar een toevallige genetische verandering of een afwijking van de gewone zomereik. De takken van de zuileik groeien zoals deze van de Italiaanse populier. De zuilvorm wordt minder duidelijk naargelang bomen ouder worden. Deze bomen hier zijn daarvan het levende bewijs. Zuileiken worden tegenwoordig veel aangeplant in openbare plantsoenen en kleinere tuinen.

30 Moeraseik - *Quercus palustris*

Zijn naam laat vermoeden dat deze soort van vochtige gronden houdt. Het tegendeel is waar! Het zaad van de moeraseik is erg gegeerd door houtduiven en ander wild. Vandaar dat deze soort, in tegenstelling tot zijn broertje de Amerikaanse eik, zich hier nauwelijks verspreidt.

Veteraanbomen, oude knarren in het landschap

Veteraanbomen zijn oude bomen die hun maximale grootte bereikt hebben en in een aftakelingsfase zitten. Dit wil niet zeggen dat ze onmiddellijk zullen afsterven. Met een beetje zorg kunnen ze nog jaren en zelfs eeuwen blijven leven. Door hun vaak grillige vorm, dode takken en holtes vormen ze een biotoop op zich. Allerhande insecten huizen in en op de bomen en je kan ook zwammen zien op het hout. In de holtes broeden spechten en overwinteren vleermuizen. Ook geven een thuis aan een uilenfamilie.

Ze zijn van levensbelang voor een hele reeks dieren, en geef nu toe, zo'n oude knar is toch een monument van een boom.

32 **Es - *Fraxinus excelsior***

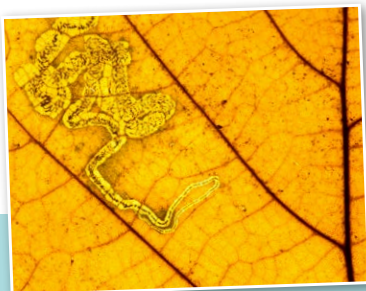
De soortnaam *excelsior* betekent hoger, machtig of nobel. Deze bomen kunnen dan ook uitgroeien tot prachtexemplaren. En toch zijn het ietwat kieskeurige bomen. Ze moeten goede, voedselrijke bodem hebben die niet te nat, maar ook niet te droog mag zijn. Hier in het RivierPark Maasvallei doen ze het zeer goed.

In de Noordse mythologie staat de Yggdrasil of Wereld-es als middelpunt van de kosmos. Hij is de grootste en beste onder de bomen.

33 **Rode paardenkastanje - *Aesculus X carnea 'Briotii'***

Deze groep van *Aesculus x carnea 'Briotii'* is uitzonderlijk in België. Niettemin zijn de bomen in slechte staat en is een vervangingsaanplant dringend noodzakelijk. Bij het eerste heftige zomeronweer van juli 2004 is een van de vier bomen geveld en in 2014 zijn er een paar dikke takken uit de bomen gewaaid.

Inburgering niet probleemloos

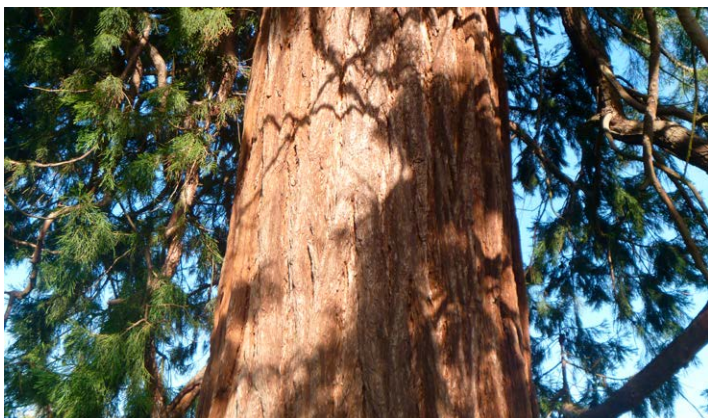
Paardenkastanjes komen van nature niet in ons land voor, maar je kunt ze als bijna ingeburgerd beschouwen. Vooral de witte paardenkastanje (*Aesculus hippocastanum*) is een klassieker. Hij komt in tal van steden voor als laanboom. Op kruispunten van veldwegen of in holle wegen op het platteland vormt een oude kastanjeboom een herkenningspunt of doet hij dienst als favoriete klimboom voor kwajongens. De economische waarde van de soort is nagenoeg onbestaande, maar zijn sierwaarde is haast ongeëvenaard.

De laatste jaren staan de paardenkastanjes vooral in de actualiteit door de massale en vroegtijdige bladval op het einde van de zomer. Meer dan 100 jaar geleden de paardenkastanje zonder enige noemenswaardige insectenaantasting. Plots kwam de paardenkastanje mineermot (*Cameraria ohridella*) hier terecht vanuit Klein Azië, de regio waar de paardenkastanje vandaan komt. De larven van dit kleine motje vreten zich een weg in de bladeren van de paardenkastanje en verzwakken zo de bomen. Deze insecten hebben hier geen vijanden en hebben zich explosief kunnen ontwikkelen. Nu is het wachten op de natuurlijke vijanden van dat beestje. Dan is de cirkel rond en het natuurlijke evenwicht hersteld.

34 Mammoetboom - *Sequoiadendron giganteum*

De mammoetboom is circa 150 jaar geleden voor het eerst in onze streken aangeplant. De boom hier in Leut is echter veel jonger. Of hij ooit de omvang zal bereiken van zijn soortgenoten in het moederland valt te betwijfelen. Nu al ziet men dat sommige bomen die 150 jaar geleden in België werden aangeplant, op de terugweg zijn.

Boksboomkampioen

De mammoetboom is inheems aan de westkust van Noord-Amerika. In het moederland wordt deze soort wel 4000 jaar oud. Het zijn majestueuze bomen met een brede voet en een zachte schors. De mammoetboom wordt daarom in de volksmond wel eens 'boksboom' genoemd. De mammoetbomen hier zijn maar lilliputters in verhouding met de grote broers in Amerika. Een vergelijking: de hoogste mammoetboom in Amerika is bijna 130 meter. In Europa nauwelijks dertig meter! De dikste mammoetboom in België heeft een stamdoorsnede op borsthoogte van ongeveer 250 cm. Toen de Amerikaanse dendroloog Rutherford Platt oog in oog stond met de dikste mammoetboom in Amerika stelde hij vast dat de onderste tak van deze boom zich op 45 m hoogte bevond, 43 m lang was en een doorsnede had van 200 cm: langer en bijna even dik als de dikste mammoetboom van België. De mammoetboom is in volume het grootste levende wezen op aarde.

35

Druivenbladig zomerlinde - *Tilia platyphyllos* 'Vitifolia'

"De zomerlinde met het druivenblad" is een zeer weinig voorkomende variëteit van de zomerlinde. Bovendien vind je in dit park de twee dikste bomen van deze cultuurvariëteit op Belgisch grondgebied.

37

Witte hickorynoot - *Carya ovata*

Van al de hickorysoorten gedijt de witte hickorynoot nog het beste in ons klimaat. Daarvan is deze boom het bewijs. Helaas levert deze soort nauwelijks eetbare vruchten. De noten zijn bitter, klein, en steenhard, weliswaar niet giftig maar ook niet gegeerd. Wat deze boom wel heeft behouden van zijn land van herkomst, is zijn prachtige banaangele herfstkleur. Dat maakt de boom aantrekkelijk voor parken. Maar ondanks zijn voortreffelijke eigenschappen is dit een uiterst zeldzame verschijning in Belgische parken.

Notelaar van de nieuwe wereld

Carya is een naam die je waarschijnlijk niets zegt en zelfs van Nederlandse namen zoals "witte bittere hickorynoot", "ruigschors-hickorynoot" word je niet veel wijzer. Deze vertalingen maken allusie op een opvallende eigenschap van de boom. Zo is de noot nogal bitter en de schors erg typisch. Bij het woord "pecan", zullen fervente noteneters wel een belletje horen rinkelen. Want dat is ook een soort *Carya* (*Carya illinoensis*). Deze soort levert de kleurige pecannoten. De *Carya* is een geslacht dat van nature vooral voorkomt aan de oostkust van het Amerikaanse continent. De soort is nauw verwant aan onze "notelaar".

Een lastige eigenschap van dit geslacht is zijn moeilijke verplantbaarheid. Net zoals de okkernoot (*Juglans*) beschikt dit geslacht over een soort penwortel. Dat is ook meteen de reden waarom deze prachtige loofboom in onze streken zo zeldzaam is. Hickorynoten zijn allemaal bomen die houden van een landklimaat. Heel koude winters, maar ook heel hete zomers. In ons landje met kwakkelzomers en natte winters kennen we die extremen meestal niet.

39

Turkse eik of moseik - *Quercus cerris* 'Variegata'

In de kroon van deze boom hebben sommige bladeren een witte bladrand. Zulke bomen zie je veel in de kwekerijwereld omdat dergelijke "onvolkomenheden" een zekere sierwaarde hebben. Jammer genoeg blijven deze sierlijke onvolkomenheden niet lang aanwezig in de soort en worden de bladeren al snel opnieuw volledig groen. Dit exemplaar heeft nog maar een paar takken waarvan de bladeren een witte bladrand hebben.

41

Zilverlinde - *Tilia tomentosa*

Bij een vleugje wind op een zonnige dag valt de boom van in de verte op door de zilverachtige schijn, afkomstig van de onderzijde van zijn bladeren.

45

Libanonceder - *Cedrus libani*

Majestueus en imposant! Zo kunnen we deze naaldboom typeren. Deze boom is niet geschikt voor kleine voortuintjes! Echt cederhout is zeer schaars en zeldzaam. Hoogstens een exclusieve zeer dure havannasigaar wordt wel eens in een flinterdun fineer van echt cederhout gewikkeld. Het zogenaamde cederhout dat hier vooral op de markt komt is afkomstig van de Thuya gigantea - een overigens even prachtige boom - uit Noord-Amerika.

Schaars en populair

Het natuurlijke verspreidingsgebied van de libanonceder en atlas-ceder strekt zich uit in de sneeuwarme streken van het Atlasgebergte van Marokko tot Syrië en het Taurusgebergte in Turkije. De groeigebieden overlappen elkaar.

Zodoende wordt het gehele cedercomplex vandaag door dendrologen als één soort beschouwd (*Cedrus libani*), met de atlasceder als een ondersoort (*Cedrus libani* ssp. *atlantica*). Hoewel de ceder een grote bekende lijkt te zijn, komt deze soort toch relatief weinig voor in onze parken. Veel meer dan 100 indrukwekkende bomen zijn er in ons land niet te vinden. Dat is best eigenaardig als je weet dat de boom ooit zo populair was. Hij werd echter dikwijls op minder geschikte plaatsen aangeplant. Takbreuk bij overvloedige sneeuwval is een van de meest voorkomende euvels. Soms is de boom zo gehavend dat hij uiteindelijk voor de bijl gaat. De weinige bomen die onze parken rijk zijn verdienen onze zorg. In een ruimere omgeving is het een juweel van natuurlijke elegantie.

46 Gele paardekastanje - *Aesculus flava*

Deze soort is net als de rode pavia afkomstig van de Amerikaanse oostkust. De knoest onderaan de stam herinnert aan de plaats waar de soort geënt is op de oorspronkelijke onderstam.

Tegenwoordig worden niet wilde boomsoorten vlak boven de wortelstok geënt (aan de grond) zodat dit soort markante stammen steeds minder te zien zijn in parken en arboreta. Bij hoogstammige fruitbomen wordt wel nog op de onderstam geënt. Vooral bij pruimenbomen geeft dit aanleiding tot verdikking of knoestvorming op de entplaats.

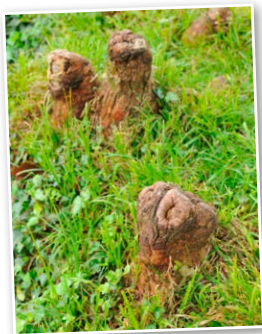

47 Rode pavia - *Aesculus pavia*

Volgens boomkenners staan we hier bij het omvangrijkste exemplaar van België. Ook deze soort paardenkastanje is afkomstig van de oostkust van Noord-Amerika.

49 Moerascypres - *Taxodium distichum*

De moerascypres (*Taxodium distichum*) ontbreekt net als de mammoetboom zelden in een Engels landschapspark. Het oosten van de Verenigde Staten is het thuisland van deze soort. Deze bomen gedijen goed in gebieden die de helft van het jaar onder water staan. Dat verklaart meteen waarom deze boomsoort zich heeft voorzien van opvallende luchtwortels die boven het water of de bodem uitsteken. Over de precieze werking en functie van deze luchtwortels bestaat er nog steeds discussie.

Als je in de burchtgracht op zoek gaat, kun je de opmerkelijke luchtwortels van de moerascypres niet missen!

50 Hollandse linde - *Tilia x vulgaris*

Oorspronkelijk komen er twee lindesoorten voor in Europa. De grootbladige linde is een soort van Centraal- en Zuid - Europa, terwijl het natuurlijk areaal van de kleinbladige linde meer in het noorden gelegen is. Door toedoen van de mens bestaan er vandaag tal van variëteiten. Linde is de boom bij uitstek van oude boerenerven en historische plaatsen, maar ook de boom die overvloedig wordt aangewend in hedendaagse plantsoenen en parken. Momenteel bestaat 80% van de lindes die worden aangeplant uit kruisingen van beide soorten. Tal van selecties overspoelen de markt. Ze worden meestal als inheems bestempeld, ook al blijkt dat niet helemaal waar te zijn. Zoals je merkt is de wereld van de lindes erg verscheiden en zelfs ingewikkeld. Zodat ervaren dendrologen en botanici op sommige bomen zelfs geen naam durven plakken. Hier in het park treffen we minstens 5 lindesoorten of variëteiten aan.

DE TOEKOMST

Vandaag zijn er drie grote eigenaars in het park: de Stichting Vilain XIII, de gemeente Maasmechelen en de familie Willems-Lemmens, landbouwers op de Oude Maeshoeve. In 2003 is het herstel van het park ingezet. Hierbij wordt vooral gezorgd voor de verjonging van het bomenbestand door nieuwe aanplantingen. Zo zijn er – rekening houdend met de passie van burggraaf Charles Vilain XIII voor de eikenfamilie – opnieuw bijzondere eikensoorten aangeplant. Daarnaast neemt het Regionaal Landschap Kempen en Maasland initiatieven om in samenwerking met de eigenaars het herstel van hoogstammige boomgaarden en sommige bloemrijke graslanden te realiseren. Samen op weg naar 'Vilain XIII, een landschap om trots op te zijn'.

BOMENWANDELING
EVEN DOORBOMEN

Maas

naar startplaats
Kerkplein Leut

Bomenwandeling Leut

①	<i>Gymnocladus dioica</i>	Doodsbeenderenboom
②	<i>Magnolia kobus</i>	Beverboom
③	<i>Quercus macranthera</i>	Perzische eik
④	<i>Fraxinus americana L.</i>	Amerikaanse es
⑤	<i>Castanea sativa</i>	Tamme kastanje
⑥	<i>Carpinus laxiflora var. macrostachys</i>	Japanse haagbeuk
⑦	<i>Quercus variabilis</i>	Chinese kurkeik
⑧	<i>Quercus robur</i>	Zomereik
⑨	<i>Quercus pubescens</i>	Donzige eik
⑩	<i>Ilex wilsonii</i>	Grootbladige hulst
⑪	<i>Quercus shumardii</i>	Shumards eik
⑫	<i>Quercus imbricaria</i>	Dakspaaneik
⑬	<i>Tilia platyphyllos</i>	Zomerlinde of grootbladige linde
⑭	<i>Tilia cordata</i>	Winterlinde of kleinbladige linde
⑮	<i>Quercus castaneifolia</i>	Kastanjebladige eik
⑯	<i>Magnolia X soulangeana 'Rustica rubra'</i>	Magnolia
⑰	<i>Quercus macrolepis 'Hemelrijk'</i>	-
⑱	<i>Quercus muhlenbergii</i>	-
⑲	<i>Quercus ellipsoidalis</i>	Gele eik
⑳	<i>Quercus castaneifolia 'greenspire'</i>	-
㉑	<i>Liquidambar styraciflua</i>	Amberboom
㉒	<i>Gleditsia triacanthos</i>	Valse christusdoorn
㉓	<i>Celtis occidentalis</i>	Westerse netelboom
㉔	<i>Taxus baccata</i>	Venijnboom
㉕	<i>Fagus Sylvatica 'Atropunicea'</i>	Rode beuk

②④ meer uitleg over deze boom vind je terug in de brochure

②⑤ volgnummer van de wandeling